

3. 17. У 2019 році рівень злочинності знизився на 11 відсотків порівняно з 2018 роком – перший заступник глави Нацполіції. – URL: Режим доступу: <http://police.dn.ua/news/view/u-2019-rotsi-riven-zlochinnosti-znizivsvya-na-11-vidsotkiv-porivnyano-z-2018-rokompershij-zastupnik-glavi-natspolitsii>

4. Кримінальний процесуальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

5. Стахівський С. М. Кримінальні процесуальні засоби доказування : дис. ... док. юрид. наук : 12.00.09 / С. М. Стахівський. – К., 2005. – 401 с.

6. Кримінально-процесуальне право України: підручник / за заг. ред. Ю. П. Аленіна. – Х. : ТОВ «Одіссей», 2009. – С. 289.

ЩОДО АКТУАЛЬНОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАТЬ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ СЛУЖБОВОГО ПІДРОБЛЕННЯ

Копча Н. В.

*аспірант кафедри кримінального права та процесу
юридичного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
м. Ужгород, Україна*

Розвиток правового поля в Україні, значне ускладнення системи публічних і приватних правовідносин, суб'єктами яких виступають органи влади, фізичні та юридичні особи, закономірно тягнуть вдосконалення такого інструменту виникнення, функціонування і розвитку названих відносин, як офіційний документообіг. Відповідно, появляються службові особи, які намагаються вплинути на такий документообіг із метою власного збагачення. Однак, відповідно до головного Закону нашої країни, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України [1]. Намагаючись вплинути на офіційний документообіг, службові особи вчиняють ряд кримінальних правопорушень. Одним із розповсюджених злочинів у цій сфері є – службове підроблення, передбачене ст. 366 Кримінального кодексу України (далі – КК України).

Відповідно до ч. 1 ст. 366 КК України службове підроблення – це складання, видача службовою особою завідомо неправдивих офіційних

документів, внесення до офіційних документів завідомо неправдивих відомостей, інше підроблення офіційних документів [2].

Щороку, кількість злочинів, передбачених ст. 366 КК України, щорічно становить більше 5 тисяч. Водночас, лише приблизно половина із них направляється до суду із обвинувальним актом. Так, за даними офіційної статистичної звітності Офісу Генерального прокурора, у 2016 році обліковано 5583 злочинів, передбачених ст. 366 КК України, із них – 1833 направлено до суду із обвинувальним актом, у 2017 р. – 6592 обліковано, а – 3177 направлено до суду, у 2018 р. – 6644 обліковано, 3058 направлено до суду, у 2019 р. – 5534 обліковано, 2138 направлено до суду, станом на 1 жовтня 2020 р. – 5815 обліковано та 2603 направлено до суду [3]. При цьому, аналіз статистичних даних засвідчує нам те, що питома вага злочинів, передбачених ст. 366 КК України становить приблизно 30% від загальної кількості злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, передбачених розділом XVII КК України.

Крім вищевказаного, використання підробленого документа в багатьох випадках стає способом скоєння більш тяжких злочинних дій: кримінальні правопорушення проти власності (шахрайства, привласнення, розтрата), у сфері господарської діяльності (контрабанда, шахрайство з фінансовими ресурсами, доведення до банкрутства та ін.). Дана обставина продовжує породжувати численні складності кваліфікації при розмежуванні складів відповідних злочинів, а відповідно і впливає на процес розслідування.

Отже, статистичні дані наглядно свідчать нам про розповсюдження таких злочинів, а відповідно і їх актуальність для дослідження. При цьому, статистичні дані засвідчують нам і про деякі проблеми у розслідуванні службового підроблення. Тому, сьогодні перед правоохоронними органами стоїть нагальна потреба у вдосконаленні та оптимізації процесу виявлення та розслідування фактів службового підроблення. Розслідування цієї категорії злочинів має свої відмінності від інших злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, які необхідно враховувати слідчим у своїй діяльності. Зокрема, потребує розроблення криміналістична характеристика службового підроблення. Крім цього, особливе місце у ефективному розслідуванні будь-якого кримінального правопорушення відводиться використанню спеціальних знань. Не є виключенням і розслідування службового підроблення, оскільки саме використання спеціальних знань у таких кримінальних провадженнях є запорукою його ефективного розслідування та направлення до суду із обвинувальним актом. Враховуючи специфіку злочинів, передбачених ст. 366 КК України, потрібна кваліфікована допомога фахівців, які

володіють необхідними спеціальними знаннями та навичками і зможуть допомогти слідчому під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій та проведення окремих судових експертиз.

Література:

1. Конституція України. *Верховна Рада України* : [офіц. сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення – 02.12.2020 р.)

2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення – 02.12.2020 р.).

3. Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування /Офіс Генерального Прокурора // URL: https://old.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=104402 (дата звернення – 02.12.2020 р.).

МОДЕЛІ ПРИВАТНОЇ ДЕТЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Назаренко П. Г.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального, цивільного та міжнародного права
Національного університету «Запорізька політехніка»
м. Запоріжжя, Україна*

Щербіна М. Г.

*студентка юридичного факультету 6 курсу групи Юз-319м
Національного університету «Запорізька політехніка»
м. Запоріжжя, Україна*

Для якісної імплементації інституту приватних детективів в Україні важливе значення має досвід зарубіжних країн, в яких на законодавчому рівні врегульовано питання організації детективної діяльності. Дослідження законодавства інших країн дозволить виокремити найбільш раціональні й ефективні положення, що можуть бути враховані вже в національному законодавстві з приводу досліджуваного питання.

Сьогодні спеціалізоване законодавство щодо детективної діяльності є не тільки в країнах ЄС та США, а також і в деяких пострадянських країнах. Цікаво порівняти підходи різних країн до встановлення вимог до кандидатів в детективи, ліцензування такої діяльності, страхування